

Motion till riksdagen 2021/22:1362

av Åsa Coenraads m.fl. (M)

Transparens i biståndspolitiken

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om transparens och handlingskraft i svensk biståndspolitik och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har historiskt alltid hjälpt till i världen för att bygga välfärd och breda ut demokrati. Bistånd har betalats ut på flera olika sätt och många bra projekt har varit till stor hjälp, men det finns också en baksida där vi inte alltid kan spåra svenska biståndspengar till den hjälp de varit avsedda för. När biståndspengar hamnar fel underminerar de trovärdigheten i svensk biståndspolitik.

Att utgå från ett enprocentsmål för biståndet komplicerar en långsiktig planering och bidrar med stor sannolikhet till sämre kvalitet. Det vore istället klokare med en fyraårig biståndsram där utvecklingspolitikens fokus blir mer resultatnriktat. Målen och resultaten av våra insatser ska vara viktigare än en genom Sveriges BNP-tillväxt bestämd procent-sats.

De svenska skattepengarna ska användas där de gör mest nytta. Det gäller även för biståndet. Ett bistånd som de senaste två decennierna har vuxit lavinartat och under perioden tredubblats. Därför bör enprocentsmålet avskaffas till förmån för konkreta resultatmål.

Vi lever i en tid där världen är föränderlig och krig och katastrofer uppkommer snabbt och ibland mycket oväntat. Detta kräver att den svenska biståndsdebatten alltid är levande och transparent. Det kräver också att det svenska biståndet för fred, frihet och demokrati bygger på viktiga principer för att biståndet inte ska hamna i fickorna på totalitära regimer och diktatorer. Transparens och öppenhet måste vara viktiga ledord.

Globalisering knyter samman världen, när som fjärran genom marknadsekonomi och frihandel som två grundstenar för att bygga fred, frihet och demokrati. Därigenom kan vi säkerställa att de mänskliga rättigheterna respekteras.

En utgångspunkt för svensk biståndspolitik är principen om varje människas frihet och lika värde. De mänskliga rättigheterna omfattar varje människas fria vilja och möjlighet att bestämma över sitt eget liv. Politisk frihet och ekonomiska, sociala, sexuella och kulturella rättigheter är principer som det svenska biståndet inte kan ge avkall på i sin strävan efter att göra gott. Demokratisk utveckling är en förutsättning för tillväxt och välförhållanden.

Ett svenskt bistånd ska syfta till människors rätt till frihet, trygghet och rättvisa och övertygelsen om att utveckling ytterst bygger på människans egen vilja och förmåga att utvecklas. Ett svenskt bistånd ska vara tydligt i sina värderingar, och utdelade resurser ska hanteras ansvarsfullt. En ansvarsfull hantering av biståndsmedel innebär höga krav på ekonomisk styrning, mätbarhet, transparens och kraft att snabbt agera om misstanke kring korruption uppstår.

Biståndet kan och bör användas för att säkerställa att reformer som tar steg för ökad frihet genomförs. Det kan handla om att reformera ett lands ekonomiska system, öppna upp för frihandel och införa verktyg för att motverka korruption och därmed lägga grunden för välfungerande demokratier med respekt för de mänskliga rättigheterna.

Åsa Coenraads (M)

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)

Lars Püss (M)